

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ
уроків з курсу “ПІДПРИЄМНИЦТВО І ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ” у 8 класі
(за підручником “Підприємництво і фінансова грамотність” для 8 класу авт. І. Стеценко)

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
<i>I семестр</i>					
ВСТУП. НАВІЩО НАМ ПОТРІБНІ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ					
1		Підприємці та підприємливість <ul style="list-style-type: none"> • Кого ми називаємо підприємцем? Які у нього мають бути риси характеру? • Підприємець і підприємливий — яка різниця? • Чи кожен може бути підприємливим? 	<ul style="list-style-type: none"> • Знаходить та аналізує інформацію про професії з різних джерел; • характеризує чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства та соціальний устрій 	Підручник: с. 4–5	https://svitdovkola.org/pfg8/1
2		Практикум підприємливих новачків <ul style="list-style-type: none"> • Яке співвідношення має бути між витратами на виробництво товару і грошима з продажу товару? • Що потрібно підприємцю, щоб реалізувати свою ідею? 	<ul style="list-style-type: none"> • Використовує здобуті знання і набутий досвід для розв’язання навчальної проблеми; • виконує дослідження самостійно або в групі, фіксує одержані результати у самостійно визначений спосіб; • знаходить та аналізує інформацію про професії з різних джерел 	Підручник: с. 5–9	https://svitdovkola.org/pfg8/1

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
		<ul style="list-style-type: none"> Що таке фінансова грамотність? Чому вона нині є необхідною? 			
РОЗДІЛ 1. ПРИКЛАДНІ ФІНАНСИ					
3		Гроші в житті людини — вчора та сьогодні <ul style="list-style-type: none"> Як виникли гроші? Чому вони стали потрібними людям? Як поступово змінювалися гроші? Яким були гроші у Київській Русі? Яким має бути грошовий обіг у сучасному суспільстві? Які функції виконують сучасні гроші? 	<ul style="list-style-type: none"> Використовує різні форми представлення економічної інформації; виконує дослідження самостійно або в групі, фіксує одержані результати у самостійно визначений спосіб; налаштовує онлайн-сервіси та онлайн-ресурси для індивідуальної або групової діяльності і комунікації; оцінює доцільність використання цифрових пристроїв та інформаційних технологій для розв'язання навчальних проблем, спілкування і власного розвитку 	Підручник: с. 10–14	https://svitdovkola.org/pfg8/2
4		Як ми розпоряджаємося грошима <ul style="list-style-type: none"> Як різні люди розпоряджаються грошима? Що таке фінансова поведінка? Чому на неї потрібно звертати увагу? Як варто приймати фінансові рішення? 	<ul style="list-style-type: none"> Виконує дослідження самостійно або в групі, фіксує одержані результати у самостійно визначений спосіб; аналізує отримані результати дослідження; пропонує варіанти співпраці в групі для розв'язання навчальної проблеми; 	Підручник: с. 15–19	https://svitdovkola.org/pfg8/3

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
		<ul style="list-style-type: none"> Чи однакові фінансові рішення приймають люди з різним характером? 	<ul style="list-style-type: none"> бере активну участь у комунікації, використовуючи прийоми комунікативної взаємодії; моделює самостійно або з допомогою вчителя життєві фінансові ситуації; виявляє емоційно-ціннісне ставлення до спільної діяльності та досягнутих результатів 		
5		Фінансові ризики та наслідки <ul style="list-style-type: none"> Які дві сторони має ризик? Чи може підприємець не ризикувати? Які фінансові ризики можуть бути навколо нас? Які дії можуть допомогти знищити ймовірність ризиків? Навіщо захищати гроші від підробки? Які основні правила користування грошима? 	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє джерела отримання додаткової інформації для розв'язання навчальної проблеми; бере активну участь у комунікації, використовуючи прийоми комунікативної взаємодії; моделює самостійно або з допомогою вчителя життєві фінансові ситуації; презентує результати дослідження у самостійно обраний спосіб, зокрема з використанням цифрових пристроїв; виявляє емоційно-ціннісне ставлення до спільної діяльності та досягнутих результатів 	Підручник: с. 19–24	https://svitdovkola.org/pfg8/4
6		Я — раціональний споживач <ul style="list-style-type: none"> Що таке товар? Якими бувають товари? Якою може бути невидима вартість обраного товару? 	<ul style="list-style-type: none"> Використовує здобуті знання і набутий досвід для розв'язання навчальної або життєвої проблеми; моделює об'єкти і явища самостійно або з допомогою вчителя; 	Підручник: с. 25–28	https://svitdovkola.org/pfg8/5

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
		<ul style="list-style-type: none"> Які у споживачів є права та обов'язки? 	<ul style="list-style-type: none"> взаємодіє в групі і усвідомлює особисту відповідальність за досягнення спільного результату; бере активну участь у комунікації, використовуючи прийоми комунікативної взаємодії відповідно до мети та ситуації спілкування; толерантно коментує різні погляди на навчальну проблему, узагальнює їх, обстоюючи власну позицію, використовує в спілкуванні типові формули етикету, зважає на культурне різноманіття; оцінює ефективність обраних способів / засобів розв'язання навчальної / життєвої проблеми 		
7		<p>Держава допомагає мені, я — державі</p> <ul style="list-style-type: none"> Які у нас є потреби? Як наші потреби можна класифікувати? Які суспільні блага забезпечує держава? Чому економічний кругообіг необхідний у державі? Що таке податки? Чому їх необхідно сплачувати? 	<ul style="list-style-type: none"> Використовує здобуті знання і набутий досвід для розв'язання навчальної або життєвої проблеми; моделює об'єкти і явища самостійно або з допомогою вчителя; взаємодіє в групі і усвідомлює особисту відповідальність за досягнення спільного результату; бере активну участь у комунікації, використовуючи прийоми 	Підручник: с. 29–32	https://svitdovkola.org/pfg8/6

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
			<p>комунікативної взаємодії відповідно до мети та ситуації спілкування;</p> <ul style="list-style-type: none"> • толерантно коментує різні погляди на навчальну проблему, узагальнює їх, обстоюючи власну позицію, використовує в спілкуванні типові формули етикету, зважає на культурне різноманіття; • створює власний навчальний продукт 		
8		<p>Діагностувальна робота (I семестр)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що я вивчив / вивчила у I семестрі? • Що я тепер вмію? • Чому ці знання та вміння для мене цінні? • Що із вивченого мені важливо ніколи не забувати? 	<ul style="list-style-type: none"> • Використовує здобуті знання і набутий досвід для розв'язання навчальної проблеми; • виконує дослідження самостійно або в групі, фіксує одержані результати у самостійно визначений спосіб; • використовує різні форми представлення економічної інформації; • моделює об'єкти і явища самостійно або з допомогою вчителя 	Підручник: с. 33	https://svitdovkola.org/pfg8/diag1
II семестр					
РОЗДІЛ 2. РОДИННІ ФІНАНСИ					
9		<p>Ресурси і наші потреби</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що варто робити для втілювання власних ідей? 	<ul style="list-style-type: none"> • Вирізняє проблемні фінансові ситуації, які можуть бути розв'язані математичними методами; • доцільно добирає математичні поняття, факти та послідовність дій для 		

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
		<ul style="list-style-type: none"> • Якими бувають ресурси? Як їх вартість впливає на ціну товару? • Як пов'язані з ресурсами глобальні проблеми людства? • Як розв'язати протиріччя: обмеженість ресурсів та необмеженість потреб людей? 	<ul style="list-style-type: none"> розв'язання проблемних ситуацій і одержання результату; • обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки із застосуванням інформаційних джерел; • аналізує і застосовує прості економічні концепції; • із застосуванням інформаційних джерел обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки та екологічного виробництва; • генерує та обґрунтовує творчу фінансову/підприємницьку ідею і обирає об'єкт проектування для її розв'язання 		
10		<p>Потреби і наш вибір</p> <ul style="list-style-type: none"> • Які ми маємо потреби? Чи сталі вони? • Чи дійсно всі потреби необхідно задовольняти? • Як розумно економити? 	<ul style="list-style-type: none"> • Вирізняє проблемні фінансові ситуації, які можуть бути розв'язані математичними методами; • доцільно добирає математичні поняття, факти та послідовність дій для розв'язання проблемних ситуацій і одержання результату; • обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки із застосуванням інформаційних джерел; • виконує операції з математичними об'єктами і використовує різні форми 		

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
			представлення фінансової інформації оформлює власне висловлення, дотримуючись принципів академічної доброчесності; <ul style="list-style-type: none"> аналізує і застосовує прості економічні концепції 		
11		Плануємо доходи і витрати <ul style="list-style-type: none"> Що допомагає задовольнити наші потреби? Що таке активний та пасивний дохід? Куди витрачаються кошти родини? Як планувати доходи та витрати родини? Як аналізувати бюджет і навіщо це робити? 	<ul style="list-style-type: none"> Передбачає можливість існування альтернативного варіанта розв'язання проблемної ситуації з урахуванням можливих ризиків; доцільно добирає математичні поняття, факти та послідовність дій для розв'язання фінансових проблемних ситуацій і одержання результату; обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки виконує операції з математичними об'єктами і використовує різні форми представлення фінансової інформації 		
12		Кишенькові гроші — це свобода чи відповідальність? <ul style="list-style-type: none"> Як варто ставитися до кишенькових грошей? Як витратити гроші ефективно? Як можна заробити та навіщо це робити? 	<ul style="list-style-type: none"> Передбачає можливість існування альтернативного варіанта розв'язання проблемної ситуації з урахуванням можливих ризиків; доцільно добирає математичні поняття, факти та послідовність дій для розв'язання фінансових проблемних ситуацій і одержання результату; 		

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
		<ul style="list-style-type: none"> Який мій вклад в бюджет родини? 	<ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки виконує операції з математичними об'єктами і використовує різні форми представлення фінансової інформації 		
13		Заощадження та депозит <ul style="list-style-type: none"> Чому варто заощаджувати? Що таке депозитний вклад? Як обчислити прибуток з депозиту? 	<ul style="list-style-type: none"> Вирізняє проблемні ситуації, які можуть бути розв'язані математичними методами; виконує операції з математичними об'єктами і використовує різні форми представлення інформації; із застосуванням інформаційних джерел обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки та екологічного виробництва; доцільно добирає економічні поняття, факти та послідовність дій для розв'язання проблемних фінансових ситуацій і одержання результату; аргументує та обстоює власну позицію, використовуючи різноманітні ресурси, порівнює альтернативні погляди з кількох інформаційних джерел 		
14		Позичаємо: кредит <ul style="list-style-type: none"> Чи потрібно відмовлятися одразу від всіх необов'язкових потреб? 	<ul style="list-style-type: none"> Передбачає можливість існування альтернативного варіанта розв'язання проблемної ситуації з урахуванням можливих ризиків; 		

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
		<ul style="list-style-type: none"> • Що таке заощадження та економія? • Коли позичаємо? Чи будь-якому варто позичати? • Що таке кредит? • Як обчислити вартість кредиту? 	<ul style="list-style-type: none"> • вирізняє проблемні ситуації, які можуть бути розв'язані математичними методами; • виконує операції з математичними об'єктами і використовує різні форми представлення інформації; • доцільно добирає економічні поняття, факти та послідовність дій для розв'язання проблемних фінансових ситуацій і одержання результату; • аргументує та обстоює власну позицію, використовуючи різноманітні ресурси, порівнює альтернативні погляди з кількох інформаційних джерел; • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт 		
15		<p>Гроші працюють: інвестиція</p> <ul style="list-style-type: none"> • Як пов'язані наш добробут і робота підприємств? • Що таке стартап? • Як ми можемо допомагати виробникам? Навіщо це робити? 	<ul style="list-style-type: none"> • Вирізняє проблемні ситуації, які можуть бути розв'язані математичними методами; • виконує операції з математичними об'єктами і використовує різні форми представлення інформації; 		

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
		<ul style="list-style-type: none"> • Інвестиції — чи можливий прибуток без ризику? • Які основні правила інвестування? 	<ul style="list-style-type: none"> • доцільно добирає економічні поняття, факти та послідовність дій для розв'язання проблемних фінансових ситуацій і одержання результату; • аргументує та обстоює власну позицію, використовуючи різноманітні ресурси, порівнює альтернативні погляди з кількох інформаційних джерел; • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт; • генерує та обґрунтовує творчу фінансову / підприємницьку ідею і обирає об'єкт проектування для її розв'язання 		
16		<p>Фінансова безпека та шахрайство</p> <ul style="list-style-type: none"> • Чому фінансова безпека важлива для нас? • Чому можуть виникати непорозуміння з банком? • Чим особливі безготівкові розрахунки? 	<ul style="list-style-type: none"> • Розпізнає дезінформацію, маніпулювання, зокрема в рекламі фінансових послуг; • розрізняє окремі елементи маніпуляції; • обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки; • передбачає можливість існування альтернативного варіанта розв'язання проблемної фінансової ситуації 		

№ з/п	Дата(и) проведення	Тема, дослідницькі чи проблемні питання	Очікувані результати навчання здобувача освіти	Матеріали до уроку	Медіаматеріали до уроку
		<ul style="list-style-type: none"> • Як не потрапити на гачок до фінансових шахраїв? • Як захищені споживачі фінансових послуг? Які у них є обов'язки? 	<ul style="list-style-type: none"> • з урахуванням можливих фінансових ризиків; • оцінює ефективність обраних способів / засобів розв'язання життєвої фінансової проблеми 		
17		<p>Діагностувальна робота (II семестр)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що я вивчив / вивчила у II семестрі? • Що я тепер вмію? • Чому ці знання та вміння для мене цінні? • Що із вивченого мені важливо ніколи не забувати? 	<ul style="list-style-type: none"> • Використовує здобуті знання і набутий досвід для розв'язання навчальної проблеми; • використовує різні форми представлення економічної інформації; • вирізняє проблемні фінансові ситуації, які можуть бути розв'язані математичними методами; • доцільно добирає математичні поняття, факти та послідовність дій для розв'язання проблемних ситуацій і одержання результату; • обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки із застосуванням інформаційних джерел; • передбачає можливість існування альтернативного варіанта розв'язання проблемної ситуації з урахуванням можливих ризиків; • створює власний навчальний продукт 		
18		Резерв часу			